

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

prof. UJ, dr hab. med. Michał Pędziwiatr
Klinika Chirurgii Endoskopowej, Metabolicznej
Oraz Nowotworów Tkanek Miękkich
II Katedra Chirurgii Ogólnej
Collegium Medicum Uniwersytet Jagielloński
ul. Jakubowskiego 2
30-688 Kraków

Ocena rozprawy doktorskiej
lek. med. Moniki Olszewskiej

Rozprawa doktorska zatytułowana: „Znaczenie rokownicze białek: Ki-67, E-kadheryny, HER2 i ERCC1 u chorych leczonych z powodu raka żołądka” powstała pod opieką prof. dr hab. med. Stanisława Gluszka. Jest wnikliwą i szeroką analizą związku ekspresji tych białek w komórkach raka żołądka z przeżyciem po leczeniu operacyjnym.

Badania realizowano w Klinice Chirurgii Onkologicznej i Zakładzie Patologii Nowotworów Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach. Rozprawa opiera się na analizie retrospektywnie zbieranych danych 136 chorych operowanych z powodu gruczolakoraka żołądka. Autorka położyła szczególny nacisk na analizę ekspresji badanych białek oraz ocenę przeżycia po leczeniu operacyjnym. Wynikiem prowadzonych obserwacji było ustalenie poziomu ekspresji mierzonych parametrów w badanej grupie chorych. Analiza przeżycia chorych obejmująca długi okres obserwacji pozwoliła na ustalenie szeregu zależności, które zawarte są w wynikach rozprawy doktorskiej.

Sama rozprawa posiada typowy układ. Wstęp jest bardzo obszerny, zajmuje aż 35 stron. Autorka szeroko omawia anatomię żołądka oraz epidemiologię raka tego narządu. Oprócz tego przedstawiono objawy choroby i jej czynniki ryzyka. Bardzo dużo poświęcono części poruszającej zagadnienia histopatologiczne co jest zupełnie zrozumiale biorąc pod uwagę tematykę prowadzonych badań. We wstępie nie

ul. Św. Anny 12
PL 31-008 Kraków
tel. +48(12) 422 04 11
fax +48(12) 422 25 78
www.cm-uj.krakow.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

zabrakło także informacji na temat leczenia raka żołądka, zarówno ze strony chirurgicznej jak i leczenia systemowego oraz informacji o rokowaniu. Ciekawie wypada część poświęcona opisowi białek, których analiza stanowi przedmiot dysertacji. Muszę przyznać, że wiele tych informacji było dla mnie nowych, zostały one jednak przedstawione w sposób przejrzysty i zrozumiały, co skutecznie ułatwiło zrozumienie tematyki badań. Mimo, że wstęp jest bardzo obszerny, stanowi wartościowe wprowadzenie w dalsze etapy rozprawy i jest dobrze udokumentowany szeroko cytowanymi pozycjami z literatury.

Cele pracy i założenia zostały jasno sformułowane. Na pierwszy plan wysuwa się ocena poziomu ekspresji białek: Ki-67, E-kadheryny, HER2 i ERCC1 oraz ich wpływu na przeżycie chorych. Potrzeba prowadzenia tego typu badań została jasno określona i związana jest z różnicami w rokowaniu pomimo podobnego stopnia zaawansowania choroby. Właśnie dlatego Doktorantka postanowiła ustalić rolę ekspresji badanych białek jako czynników rokowniczych.

*Rozdział **Metodyka** zawiera opis metod badawczych, które są adekwatne i pozwalają na opracowanie zagadnień postawionych w celach. Liczebność grupy badawczej jest wystarczająca do wyciągania wniosków. Dobrze określono dobór grupy badanej oraz sposób kwalifikacji chorych do badania. Kryteria włączenia i wykluczenia są określone w sposób przejrzysty. Bardzo szczegółowo opisano także sposób wykonywania badań immunohistochemicznych. Warto zwrócić uwagę na ten aspekt, dlatego że jest on często pomijany w opracowaniach chirurgicznych. Tymczasem potwierdza to świadomość Doktorantki w tym aspekcie prowadzonego badania.*

W rozdziale dotyczącym metodyki zawarto także zakres informacji wymaganych standardowo w opracowaniach takich jak praca doktorska – zgodę komisji

ul. Św. Anny 12

PL 31-008 Kraków

tel. +48(12) 422 04 11

fax +48(12) 422 25 78

www.cm-uj.krakow.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

bioetycznej czy, szczegółowy opis analiz statystycznych. Wszystko to świadczy o dużej staranności w przygotowaniu dysertacji.

Najistotniejszy z praktycznego punktu widzenia rozdział dotyczący Wyników został opracowany bardzo starannie. Zawiera on bardzo szczegółowe informacje na temat badanej grupy. Doktorantka w sposób rzetelny zebrała informacje na temat operowanych chorych, łącznie z rodzajami wykonywanych zabiegów, stopniem zaawansowania nowotworu, liczbą i charakterem powikłań okołoperacyjnych. Czytając ten fragment nie można nie odnieść wrażenia, że opracowanie wyników kosztowało Ją dużo pracy, która została wykonana bardzo rzetelnie. Co zrozumiale, większość wyników zajmują opracowania badań ekspresji badanych białek oraz obliczone korelacje. Wszystko uzupełnione jest analizami przeżycia w oparciu o krzywe Kaplana-Meiera. Nie ukrywam, że ilość informacji zawartych w tym rozdziale w pierwszej chwili może przytłoczyć czytającego (60 stron). W związku z tym z radością przyjąłem podrozdział podsumowanie wyników, który w sposób kompaktowy zapoznaje czytelnika z wynikami analiz zawartych w Dysertacji. Obszerna dwudziestoczczerostronicowa Dyskusja stanowi istotną część pracy dowodzącą dojrzałości naukowej Doktorantki. Zawarto w niej omówienie otrzymanych wyników w odniesieniu do innych opracowań o podobnej tematyce. Czytając ten fragment pracy doktorskiej można dostrzec pełną swobodę w interpretacji wyników i wyciąganiu wniosków.

Na koniec Doktorantka przedstawiła w sposób przejrzysty Wnioski znajdujące dobre uzasadnienie w przeprowadzonych badaniach. W spisie Piśmiennictwa zebrała aż 304 pozycje. Są one dobrze dobrane, a ich zastosowanie jest jak najbardziej celowe. Znalazły się tam bardzo istotne i niezbędne pozycje zagraniczne, jak i doniesienia polskich autorów.

ul. Św. Anny 12

PL 31-008 Kraków

tel. +48(12) 422 04 11

fax +48(12) 422 25 78

www.cm-uj.krakow.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
COLLEGIUM
MEDICUM

Praca napisana jest ładną, poprawną polszczyzną z dobrym zrozumieniem zakresu poruszanych problemów i jasnym przejrzystym przedstawieniem prezentowanych zagadnień. Jakość przedstawionych wykresów, tabel jest na najwyższym poziomie edytorskim. Obowiązek recenzenta nakłada na mnie zwrócenie uwagi na pewne mankamenty dysertacji i muszę przyznać, że przychodzi mi to z pewną trudnością. Być może przy redagowaniu pracy na nowo można by było ograniczyć objętość niektórych fragmentów lub wybrać tylko najbardziej istotne dane do prezentacji wyników. Z drugiej strony nie ma żadnych ograniczeń objętościowych podczas przygotowywania dysertacji doktorskiej, więc rozumiem takie podejście Doktorantki i Promotora.

Podsumowanie

Przedstawiona praca stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i spełnia kryteria rozprawy doktorskiej zgodnie z wymogami Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym. Zakres opracowanych zagadnień mieści się w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna. Wnioskuje zatem o dopuszczenie lek. med. Moniki Olszewskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie z pełnym przekonaniem uważam, że jakość przeprowadzonych badań, przygotowanie dysertacji oraz bardzo szczegółowe opracowanie wyników upoważniają mnie do wnioskowania by uznać rozprawę za wyróżniającą.

prof. UJ, dr hab. med. Michał Pędziwiatr
lekarz
specjalista chirurgii ogólnej
2404897
2023

ul. Św. Anny 12

PL 31-008 Kraków

tel. +48(12) 422 04 11

fax +48(12) 422 25 78

www.cm-uj.krakow.pl